

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับโดยศูนย์บรรณสาร และสื่อการศึกษาของอาจารย์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่สังกัดสำนักวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 13 สำนักวิชา ได้แก่ (1) สำนักวิชาศิลปศาสตร์ (2) สำนักวิชาการจัดการ (3) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ (4) สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (5) สำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตร (6) สำนักวิชานิติศาสตร์ (7) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง (8) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (9) สำนักวิชาเวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ (10) สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ (11) สำนักวิชาแพทยศาสตร์ (12) สำนักวิชาจีนวิทยา และ (13) สำนักวิชานวัตกรรมสังคม รวมจำนวน 430 คน โดยเป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงในขณะที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดสอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน ดังแสดงจำนวนอาจารย์ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ จำแนกตามสำนักวิชาที่สังกัด

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนเต็ม	ลาศึกษาต่อ	ปฏิบัติงานจริง
1.	สำนักวิชาศิลปศาสตร์	131	3	128
2.	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	46	1	45
3.	สำนักวิชาการจัดการ	50	5	45
4.	สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	38	5	33
5.	สำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	22	3	19
6.	สำนักวิชานิติศาสตร์	28	3	25
7.	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	19	2	17
8.	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	74	10	64
9.	สำนักวิชาเวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ	14	0	14
10.	สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์	39	5	34
11.	สำนักวิชาแพทยศาสตร์	19	1	18
12.	สำนักวิชาจีนวิทยา	12	0	12
13.	สำนักวิชานวัตกรรมสังคม	6	0	6
	รวม	498	38	460

ที่มา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. ส่วนการเจ้าหน้าที่. (2557). ข้อมูลพนักงานสายวิชาการประจำปี 2557. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ รูปแบบ วิธีสร้างแบบสอบถาม จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

3.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยแบบสอบถามที่ได้นี้มีทั้งลักษณะของแบบตรวจสอบรายการ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สำนักวิชาที่สังกัด ระดับวุฒิการศึกษา ระยะเวลาการทำงานสอน ระดับการสอน ภาระงานสอนต่อสัปดาห์ ผลงานวิจัยที่กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ การใช้/ไม่ใช้ การรับทราบการให้บริการ ความถี่ในการใช้ ความคิดเห็นต่อเนื้อหาฐานข้อมูล การเข้าถึง วัตถุประสงค์ในการใช้ วิธีการสืบค้น สถานที่สืบค้น รูปแบบผลลัพธ์ที่ต้องการ การจัดการผลลัพธ์ ประโยชน์สูงสุดที่ได้รับจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ (1) ด้านการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ มี 3 ด้าน คือ ความต้องการด้านการประชาสัมพันธ์ ความต้องการด้านการจัดทำคู่มือและความต้องการการจัดอบรม แนะนำ (2) ด้านความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ คือ เสนอแนะให้เพิ่มยกเลิก ฐานข้อมูลออนไลน์ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) ปัญหาด้านผู้ใช้บริการ (2) ปัญหาด้านผู้ให้บริการ (3) ปัญหาด้านฐานข้อมูลออนไลน์ และ (4) ด้านระบบเครือข่าย โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และข้อเสนอแนะต่อการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบลักษณะปลายเปิด

3.2.3 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อขอคำแนะนำและนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำไปทดสอบใช้กับอาจารย์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัยนี้ โดยหาสัดส่วนจากอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละสำนักวิชา

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์อีกครั้ง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มประชากรจริงที่จะศึกษาต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ขอนหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือในการเก็บจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรจริงที่ใช้ในการวิจัย คืออาจารย์จำนวน 430 คน โดยเป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงขณะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ไม่นับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดสอบแบบสอบถาม จำนวน 30 คน โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2557-30 ธันวาคม 2557 โดยวิธีรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 รอบ ดังนี้

1) รอบแรก แจกแบบสอบถาม โดยติดต่อกับงานเลขานุการของทุกสำนักวิชา ตามจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงของแต่ละสำนักวิชารวมจำนวน 430 ชุด เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2557 โดยกำหนดให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2557 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 249 ชุด คิดเป็นร้อยละ 57.91

2) รอบที่สอง แจกแบบสอบถามให้กับอาจารย์ที่ไม่ได้ส่งคืนแบบสอบถามในรอบแรก โดยมีจำนวน 181 คน และได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2557 กำหนดส่งคืนแบบสอบถามภายในวันที่ 23 ธันวาคม 2557 ทั้งนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 88 ชุด คิดเป็นร้อยละ 48.62

3.3.3 คัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับคืนเฉพาะชุดที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 337 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.37 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งสำรวจ จำแนกตามสำนักวิชาที่สังกัด

สำนักวิชา	จำนวนอาจารย์ (คน)	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งสำรวจ (ชุด)	ร้อยละ
ศิลปศาสตร์	128	117	91.41
การจัดการ	45	42	93.33
วิทยาศาสตร์	45	42	93.33
เทคโนโลยีสารสนเทศ	33	32	96.97
อุตสาหกรรมเกษตร	19	18	94.74
นิติศาสตร์	25	24	96.00
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	17	16	94.12
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	64	63	98.44
เวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ	14	12	85.71
พยาบาลศาสตร์	34	33	97.06
แพทยศาสตร์	18	16	88.89
จีนวิทยา	12	10	83.33
นวัตกรรมสังคม	6	5	83.33
รวม	460	430	93.48

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และใช้วิธีประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ผลสำเร็จรูปทางสถิติ ค่าสถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลแต่ละส่วน โดยใช้วิธีการแจกแจงแบบตารางไขว้ (crosstabs) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง แผนภูมิ และความเรียงโดยวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภูมิ พร้อมคำอธิบายประกอบ

ตอนที่ 2 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ระดับ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์การใช้ โดยใช้ตัวเลขและคำอธิบายแต่ละระดับตัวเลข เพื่อหาความถี่ของการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐาน

ระดับ	5	มากที่สุด
ระดับ	4	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์
ระดับ	3	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
ระดับ	2	1-2 ครั้งต่อเดือน
ระดับ	1	น้อยกว่าเดือนละครั้ง
ระดับ	N/A	ไม่เคยใช้

ตอนที่ 3 ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หากำร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภูมิ พร้อมคำอธิบายประกอบ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามแจ้งปัญหา และข้อเสนอแนะการการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ วิเคราะห์โดยรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ หากำความถี่และร้อยละ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved